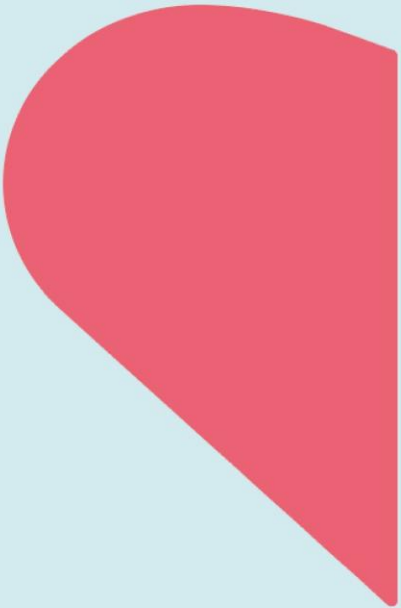

Spolufinancováno
Evropskou unií

FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ
ČVUT V PRAZE

Peer-to-Peer program: pomáhající rozhovor

Odborný lektor: PhDr. Pavla Banýrová

Pořadatel: Katedra informačních a komunikačních technologií v lékařství FBMI ČVUT

PéčeOnline.cz

Tento projekt s názvem „Multidisciplinární individualizovaná sociálně zdravotní péče s využitím telerehabilitace a asistivních technologií“ je spolufinancovaný Evropskou unií z Operačního programu Zaměstnanost plus. Probíhá od května 2025 do dubna 2027.
reg.č. projektu CZ.03.03.01/00/23_051/0005399

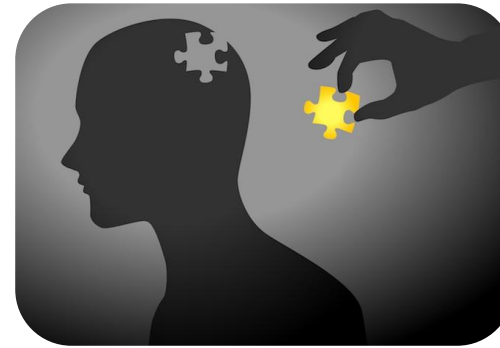
Organizace dne

Časy, pauzy,
oběd, závěr...

Kdo musí kdy
odejít apod.?

Diskutujte, ptejte
se a vezměte si
prostor

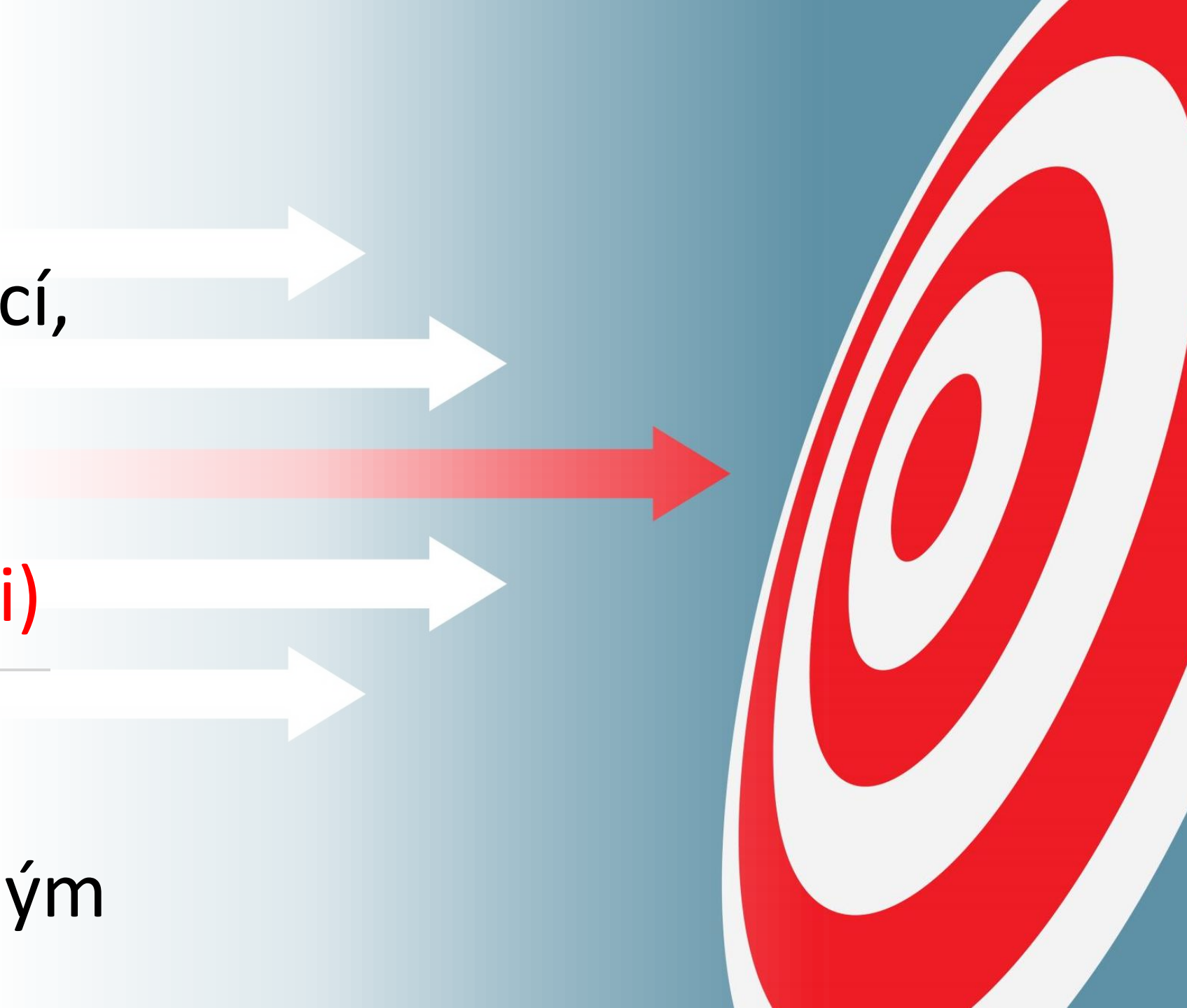
Co bude po
semináři?

Co nás čeká?

- ✓ **Cíl:** aktivizující,
příjemnou
formou se
naučit, **jak (si)**

---

co nejlépe
poradit a
pomoci druhým

Kdo jsme?

- Kdo jste, odkud, co děláte
- Co vás sem přivedlo?

Kdo je peer?

Ten, kdo má stejnou zkušenost (tzv. expert přes vlastní zkušenost)

Zkušenost využívá k podpoře a doprovázení dalších lidí

Záměrně a ukotveně pracuje s vlastním příběhem

Má odstup, svou krizi má zpracovanou

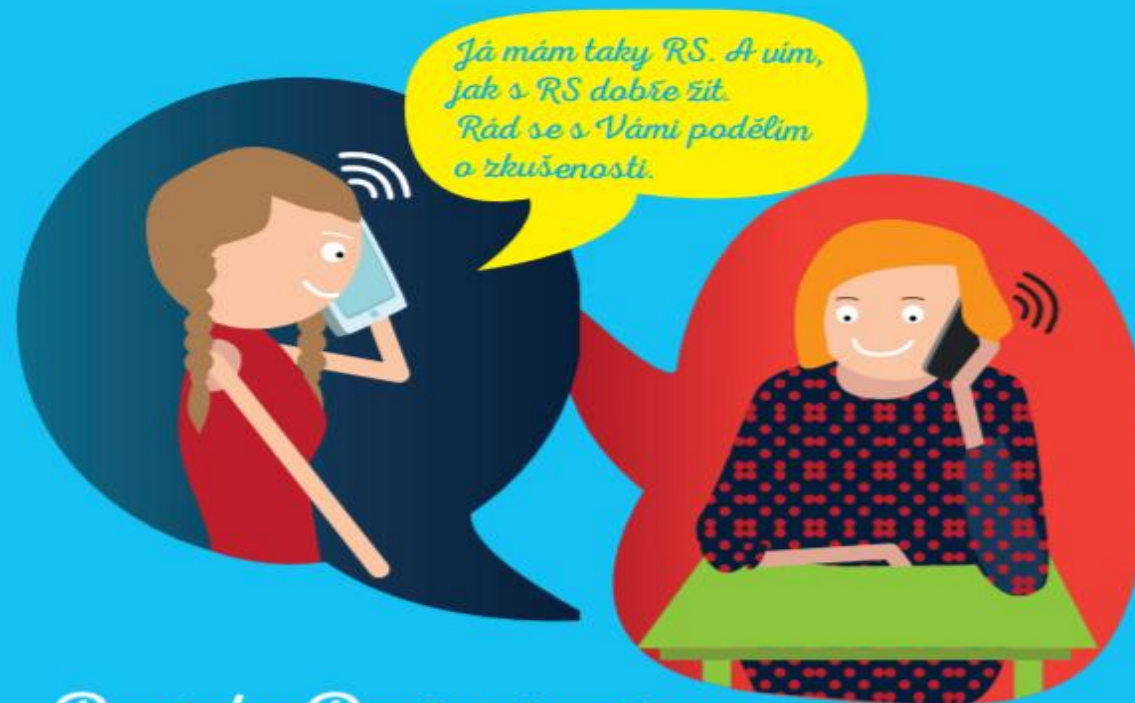
Prošel přípravou, kde se z laického vyprávění stal nástroj pomoci

Co přesně peer dělá?

- S pacienty mluví, naslouchá, sdílí informace...
- Může být online, po telefonu, opakovaně...
- Může vyhovovat více než pac. organizace
- Včas předává kontakty na další odborníky
- Získává i peer, a není toho málo
- Ale musí chránit sám sebe, držet své hranice

Co a jak peerové dělají?

Pacientský program RS Kompas + přináší novinku v roce 2017:

Peer to Peer program pro pacienty s RS

= podpora pro nově diagnostikované pacienty s roztroušenou sklerózou a pro všechny ostatní pacienty s RS, kteří si potřebují promluvit a sdílet své zkušenosti s životem s RS. Peřeři jsou vyškolení dobrovolníci z řad pacientů s RS, kteří vám chtějí a mohou pomoci skrze svůj příběh a sdílení zkušeností.

Nikdo z peerů nebyl vybrán pro pomoc druhým náhodně – všichni umí zodpovědět vaše otázky, ohleduplně nabídnout podporu i informace.

Jak na to?

Vaše specialistka programu podpory pacientů RS Kompas+ s Vaším svolením předá kontakt vybranému peerovi – řekněte jí i to, že preferujete průvodce stejného pohlaví, věku nebo že si chcete jen napsat přes internet.

Jeden z peerů Vám zavolá nebo se s Vámi sejde a usnadní Vám začátek cesty nebo se stane průvodcem v konkrétním období Vašeho soužití s nemocí.

Pomoc skrze web diskuze apod.

Co peer nedělá?

Neradí

Nemoralizuje

**Nesupluje
další
odborníky**

Nehodnotí

Nerozhoduje

...?

Peer know-how

Vědomá a bezpečná **práce s vlastním příběhem**

Zotavení (recovery) – nejsem oběť, přetavuji ve zdroje

Vztah a jeho dynamika (hranice, partnerství)

Most dál

Znalost terénu (specifické detaily – léky, vychytávky, odkazy...)

Zvládat úskalí péče o nemocné okolo nás

Jak se připravit? Jaké dovednosti?

Jaká rizika?

Jak to zvládat po psychické stránce?

Co dělat v horších dnech?

Jak vše skloubit?

Jak chránit sám sebe?

- Hranice a zdroje
- Sdílení zkušeností
- Komunikační techniky
- Bezmoc?
- Emoce
- Nástroje z KI, pomáhajících rozhovorů atp.
- ?

**Co nejvíc
potřebujete
vy?**

Potřeby účastníků na začátku semináře:

- *Jak peerovat, když mám zrovna horší den? Jak si to nebrat?*
- *Jak nepřekročit komunikaci, abych nepoškodil?*
- *Jak nedělat faily, chyby? Jak sdílet zkušenosti versus rady?*
- *Struktura procesu pomáhajícího rozhovoru*
- *Jak vést druhé v onlinu?*
- *Přepínání rolí*
- *Systémový přehled*
- *Touha pomoci, aby se druhému žilo lépe.*

- JAK PEEROVAT, KDYŽ
✓ MÁM ZROVNA HORŠÍ DEN?

→ ABYCH SI TO MOC NEBRACA

- → UMÍM SI TO ZASTAVIT (VLNU
✓ JAK NEPŘEKROČIT ... ECHOE)

- ✓ ABYCH NEPOŠKODIL?

✓ + PROPOJIT SE S OSTATNÍMI

- JAK NEDĚLAT ~~PRO~~ FAILY?

✓ → SDÍLENÍ ZKUS ~~X~~ RADA
DĚLAT MÍNUS NEZ VÍCE

- ✓ STRUKTURA PROCESU (KONMUTACE)

✓ → JAK TOTO V ONLINU?

- ✓ PŘEPÍNAJÍCÍ ROLÍ

✓ (SYSTÉMOVÉ DIZÉNKO)

- ✓ TOUHA JÍ POMŮCT, ABY
SE JÍ ŽILO LÉPE

*„Žádný člověk
nemůže upřímně
pomoci druhému,
aniž by nepomohl
i sám sobě.“*

Ralph Waldo Emerson

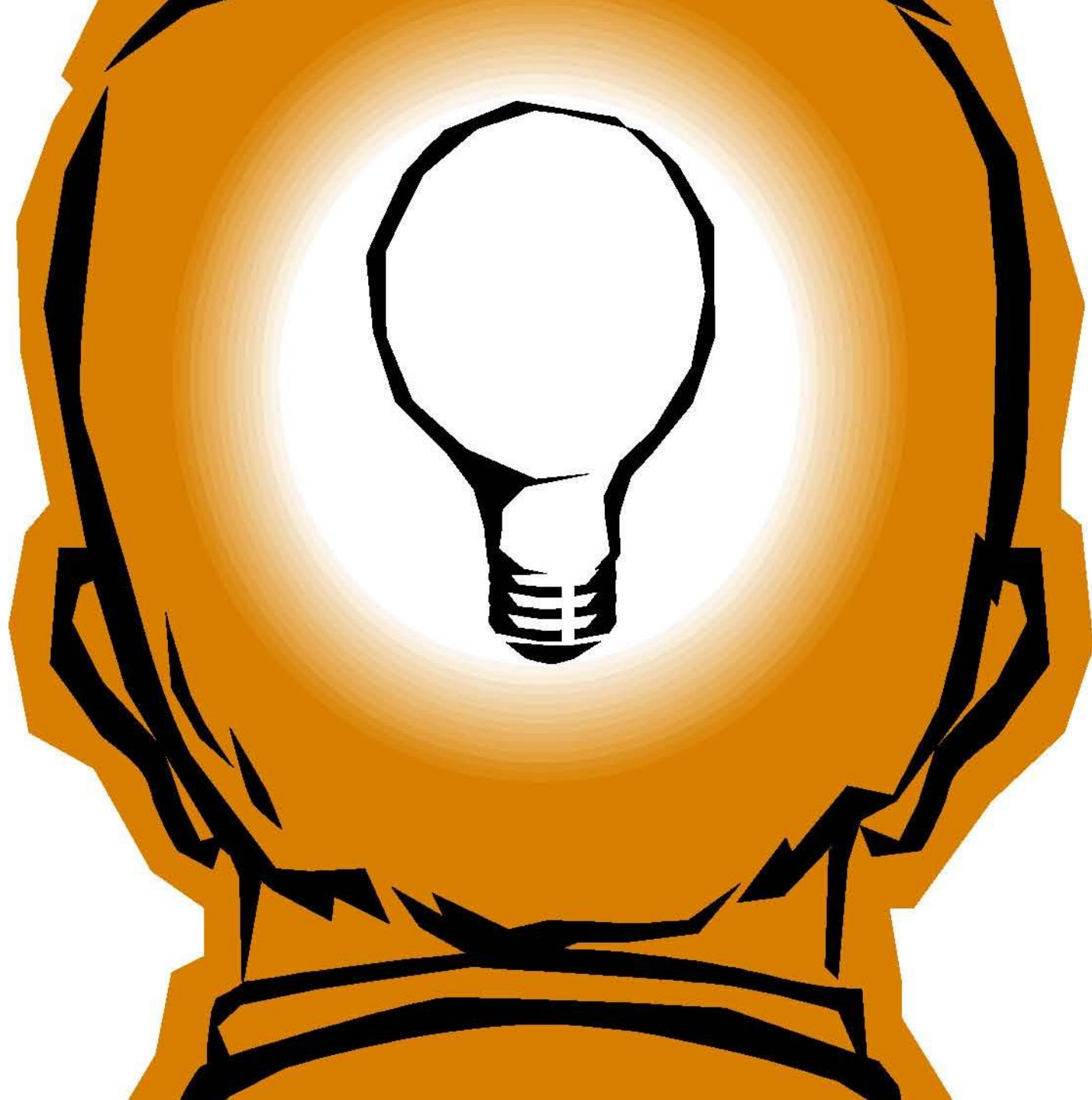
- Lidé se chovají většinou tak, jako by jejich aktuální chování bylo jedinou možností, jak se vypořádávat se situací.

Práce s příběhem - Váš příběh

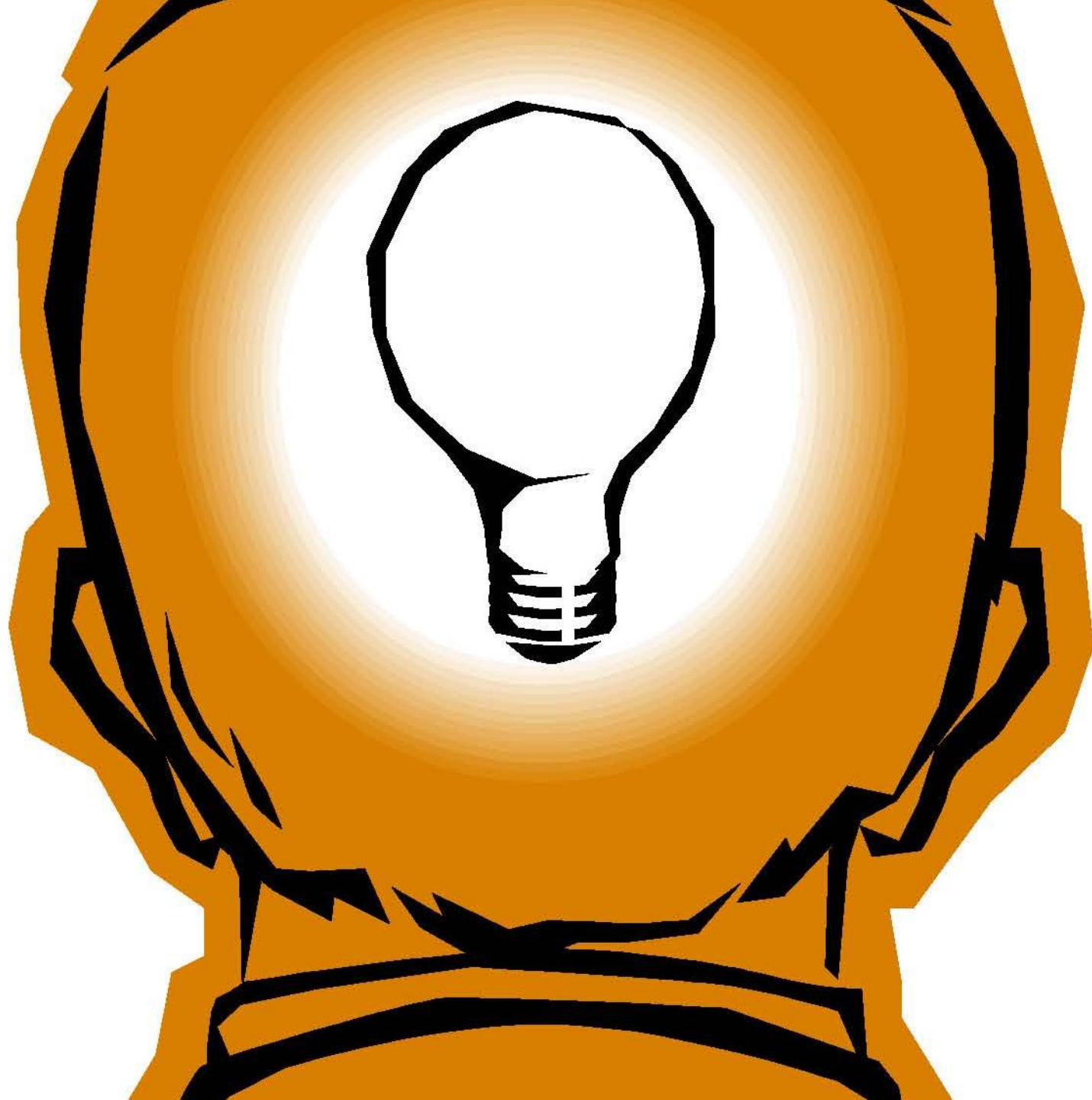
Dovednosti tvořící kvalitní komunikaci:

- Informace
- Naslouchání
- Otázky
- Vyslovení emoce
- Práce s tichem
- Parafráze
- (Ověření porozumění)

Dovednosti tvořící kvalitní komunikaci:

- Informace
- Naslouchání
- Otázky
- Vyslovení emoce
- Práce s tichem
- Parafráze
- (Ověření porozumění)

Základní princip – co se děje v lidech?

Racionalita

Emocionalita

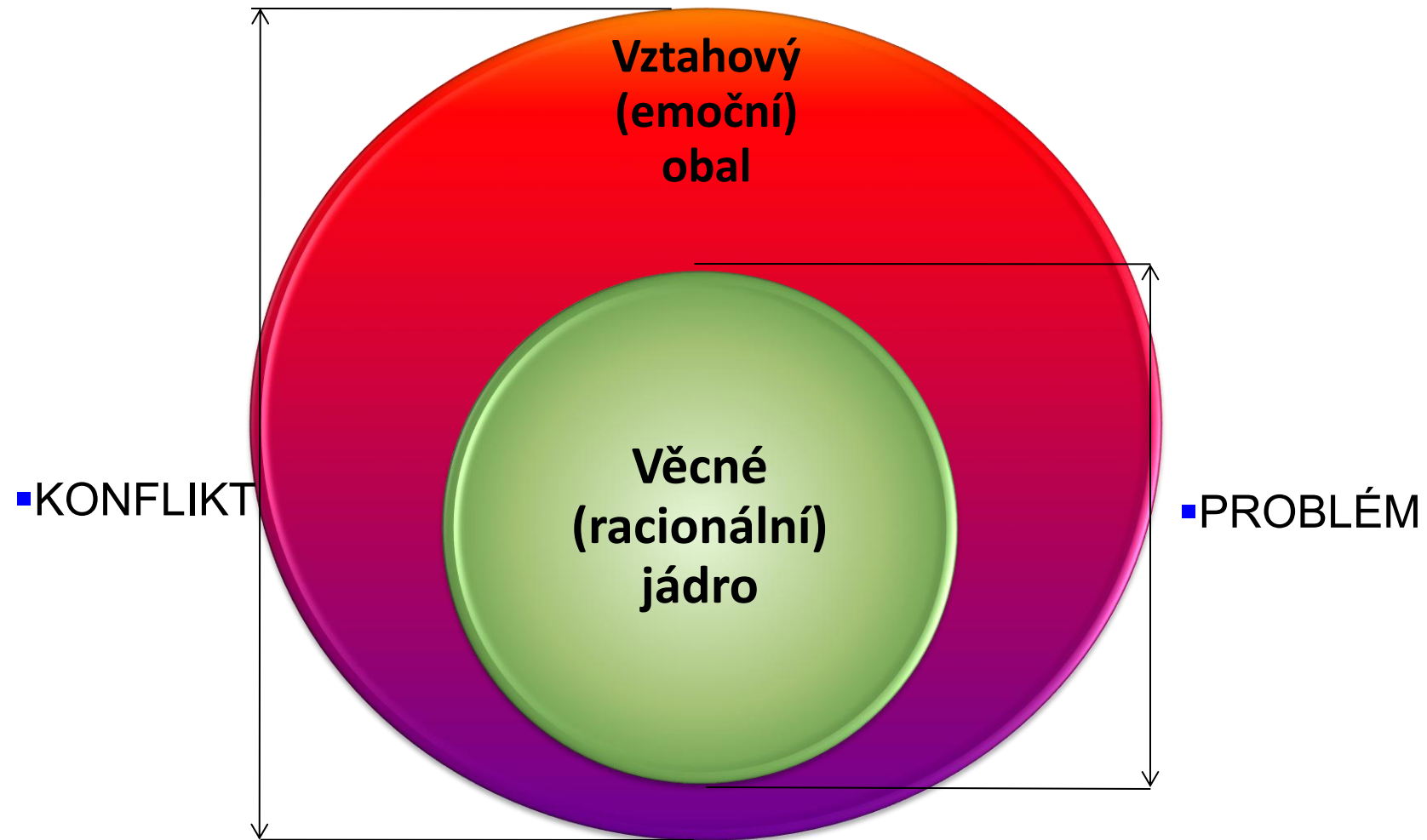
**Lidé zapomenou, co jste
jim říkali, ale
nezapomenou,
jak se s vámi cítili.**

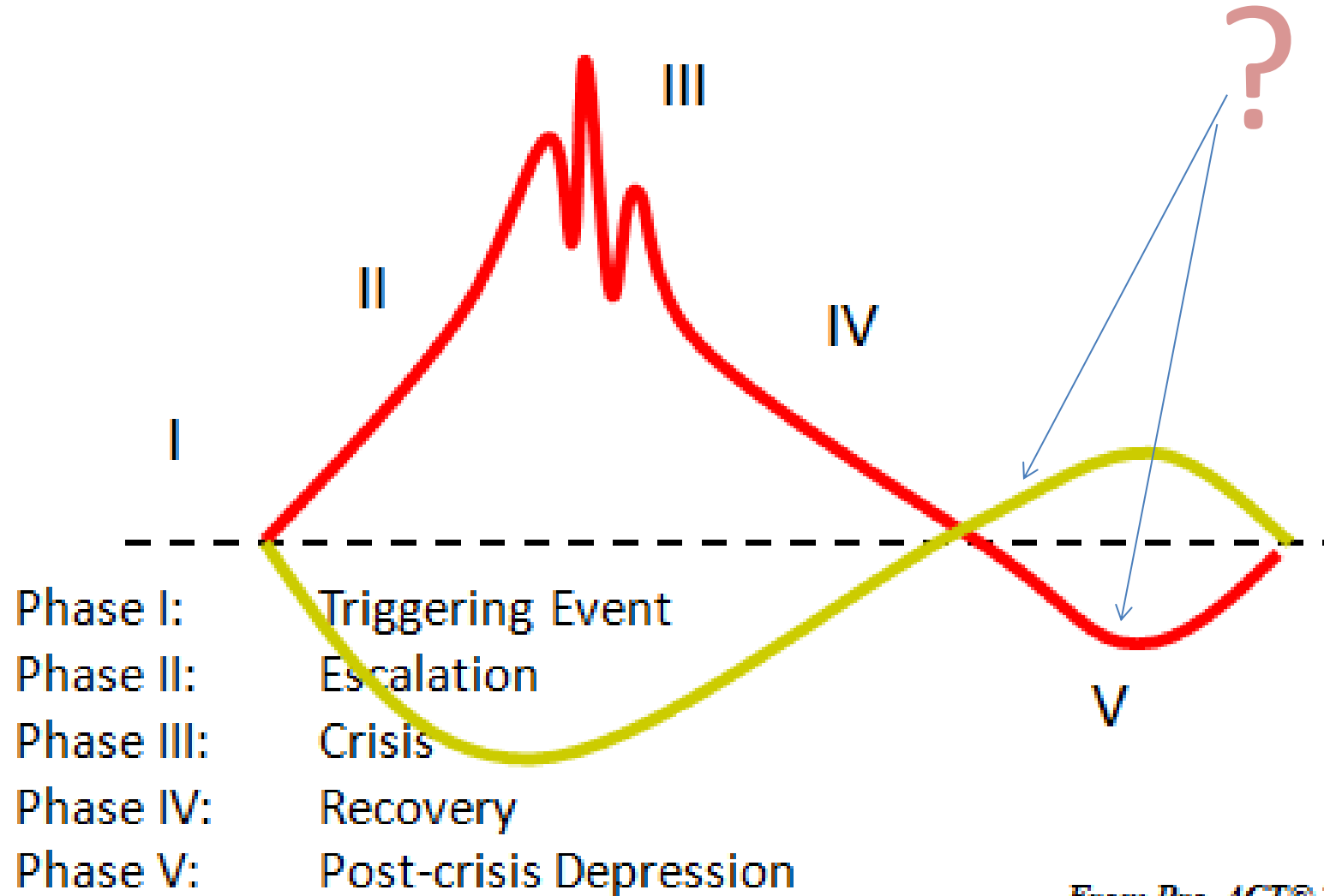
Jak reagovat na emoce?

Jaký je rozdíl mezi problémem a konfliktem?

Stress Model

From Pro-ACT© 2010

Proč lidé křičí?

Máme tendenci přeslechnout to, na co neumíme reagovat

Chápat neznamená omlouvat, pochopení tedy můžeme projevit

Jak se staráme?

- „To bude dobrý.“
- „Není to tak hrozné...“
- „Chápu vás, vím jak vám je...!“
- „Nic si z toho nedělejte, to nic není.“
- „Jiní jsou na tom hůř.“
- „Tak si tolik neberte...“
- „Uklidněte se!“
- ...

Legitimizace emocí

- ✓ *„Vidím, že vás to překvapilo...”*
- ✓ *„Přijde mi, že jste z toho zklamaný...”*
- ✓ *„Je vidět, že jsi z toho naštvaný...”*
- ✓ *„Slyším, že je to pro vás už neúnosné...”*
- ✓ *„Je to v pořádku, že pláčete, že takhle reagujete...”*
- ✓ *„Neumím si to představit, co prožíváte...”*
- ✓ *„Já ani nevím, co na to říct...”*

Jak se umíme ptát?

Uzavřené otázky

Je to pro vás
přijatelné?

Rozumíte
tomu
postupu?

Ještě něco?

Otevřené otázky

Otevřené otázky
začínají JAK a CO

Uzavřené otázky

Je to pro vás
přijatelné?

Rozumíte
tomu
postupu?

Ještě něco?

Otevřené otázky

Jak to
vnímáte?

Jak budete
postupovat?

Na co se
ještě chcete
zeptat?

Otevřené otázky
začínají JAK a CO

Trénink otevřených otázek – co, jak, kdo...

- Je to všechno?
- Mluvil jste s kolegy?
- Máte otázky?
- Souhlasíte s tím?
- Víte, že je to důležité?
- Je to pro vás srozumitelné?
- Rozumíte co se mu stalo?
- Chcete aby za vámi někdo přijel?
- Nechcete už nic vysvětlit?
- Je vám to jasné?
- Jsem první, s kým o tom mluvíte?
- Víte, kam se obrátit dál?
- Slyšel jste, co jsem vám říkal?
- Nechcete se už na nic zeptat?
- Máte někoho, kdo s vámi bude?

Užitečné otázky – které máte vy?

- „Co bych o vás měl vědět, abych vám mohl dobře pomoci?“
- „Chcete o tom mluvit?“ „Co vám teď běží hlavou?“
- „Asi vám jde hlavou spousta otázek...?“
- „Co je pro vás nejdůležitější?“
- „Chtěl bych, abyste věděl jaký bude další krok, souhlasíte?“
- „Co byste teď potřeboval slyšet nebo vědět?“
- „Co by vám teď ode mě nejvíc pomohlo?“
- „Co znamená, když říkáte...“
- „Kdo/co vám pomáhá situaci zvládnout?“
- ... co je vaše oblíbená?

Poznámky v průběhu semináře - účastníci

MYŠLENKY NEJSOU
SKUTEČNOSTI A FAKTA.

~~MUSÍME~~ - ROZHODLI JSME SE
TÍM, ŽE JSME A DOBRĚ
ŽIVEME VE NEUVIČ PRO
OKOLÍ

PLAČ VE V POŘÁDKU

Shrnutí postupu – základy rozhovoru

ZA VÝSLEDEK JE ZODPOVĚDNÝ
KLIENT. VY JSTE ZODPOVĚDNÍ
ZA PROCES.

- 1) OTEVŘENÍ ROZHOVORU
- 2) JAK SE MÁŠ? JAK SE CÍTÍŠ?
CO BYCHOM DNES MOHLI PROBÁT?

3) NASLOUCHÁNÍ

4) OTÁZKA → DIALOG

5) EMOCIE – NECHAT PROBĚHNOUT

- ZEPTA'M SE
- TICHO, PROSTOR
- SLÝŠÍM, VIDÍM
- VÝSLOVÍM POCIT

6) OTÁZKA – ZPÁTKY

7) ZÁVĚR – VYSLÁNÍ NA CESTU

VYTVOŘIT ODKAZ/KOTVU KDYŽ NEVÍM CO, TAK
KDYŽ VŮBEC NEVÍM CO, TAK

TAM JEN VSEM, NEPŘEKÁŽÍM
A NASLOUCHÁM

K čemu je dobré se ptát?

Potřebujeme vědět o druhém

Ujištění, že nasloucháme

Usměrnění – kdo klade otázky, řídí rozhovor

Zjistíme potřeby, zklidníme emoce

Doplňte chybějící slova:

1 Máme právo prožívat, co prožíváme.

2 Když jsme v emocích, jde rozum stranou.

3 Přijetí emocí neznamená souhlas s chováním.

4 Empatická reakce není sproluprožití, vcítění.

Hranice – **nejsem hodná, jsem dobrá**

- Za co všechno jsem vůbec zodpovědná?
- Co pocity sobectví a viny?
- **Můžeme chtít prostor
pro sebe zatímco nám
záleží na ostatních!**

Je to jednoduché, ale není to snadné

SIMPLE $\neq$ EASY

Co bylo pro vás **dnes 2.10.2026** nejdůležitější?

- ✓ Uchopení **struktury a potvrzení toho, že stačí být a dávat mantinely** – i v onlinu – nabídnu možnost a víc nemusím
- ✓ **Potvrzení**, že nic špatně neděláme
- ✓ **Nejsem zodpovědná za výsledek klienta, ale za proces**
- ✓ Uvědomit si, kde jsou **hranice aby mě emoce nezahltily**
- ✓ **Můžu neprožívat s ním a můžu korigovat a vést**
- ✓ Otevřené **otázky jsou nástroj!**
- ✓ **Křivky (graf) emocí a racionality**
- ✓ **Hlídat a zvědomovat si hranice i za cenu, že to bude méně intenzivní**

